

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język włoski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Forma arkusza:</i>	EJWP-P0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	5 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	V
1.2.			V
1.3.			F
1.4.			F
1.5.			V

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	F
2.2.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
2.3.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
2.4.			B
2.5.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1698).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
3.2.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.3.			B
3.4.			A
3.5.			C

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	F
4.2.			E
4.3.			C
4.4.			B

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
5.2.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
5.3.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
6.2.			C
6.3.			C
6.4.			B
6.5.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	B
7.2.			D
7.3.			C

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
8.2.			C
8.3.			B
8.4.			C
8.5.			A

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
9.2.			B
9.3.			A
9.4.			C
9.5.			C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wraz z kolegami zorganizowaliście w szkole bal przebierańców. Każdy uczestnik miał przebrać się za owoc lub za warzywo. W e-mailu do kolegi z Włoch:

- wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy
- napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu
- opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu
- poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
 - 5.1) Zdający opisuje ludzi, przedmioty [...].
 - 5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].
 - 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy [...].
 - 5.7) Zdający przedstawia [...] wady różnych rozwiązań [...].
 - 7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający odniósł się?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu polecenia
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
 - a. nie realizuje tego podpunktu
 - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - **wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy**
Abbiamo scelto questi costumi per divertirci. (jedno odniesienie)
 - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
 - **wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy**
Abbiamo scelto questi costumi per divertirci in un'atmosfera allegra. (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
 - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
 - **wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy**

Abbiamo scelto questi costumi perché sono colorati, divertenti e originali.

b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.

In questo modo abbiamo sostenuto un evento ecologico organizzato dalla nostra città.

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
- jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *una maglietta rossa, in occasione della Giornata della Primavera, la promozione della sana alimentazione, il disegno di una mela*, traktowane są jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się wyrazów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
- napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu**
I professori hanno fatto e hanno preparato i costumi.
 - opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu**
Il mio vestito era lungo e corto.
 - poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu**
Mancava il caffè e il tè.
8. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą co najmniej trzech wyrazów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
- poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu**
Non mi è piaciuta la musica, la sala e i costumi.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *molto, un po', abbastanza*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia, np.
- wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy**
 - napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu**
Non sapevamo quali costumi scegliere, allora i nostri insegnanti ci hanno suggerito proprio di mascherarci da frutta o da verdura.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty).

Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść (pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób); może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. opisując kostium, w którym wystąpił na balu, zdający pisze: *Un grande cappello arancione*. – taka odpowiedź nie jest akceptowana.

14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy...* / *Nie wiem, co...* / *Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *Non so che costume indossavo*.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
 - **opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu**
Mi sono messo il costume gruszki. („nie odniósł się”)
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
 - **opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu**
Mi sono messo il costume da pomodoro verde che zszokował tutti. („odniósł się”)

Zadanie 10.

Wraz z kolegami zorganizowaliście w szkole bal przebierańców. Każdy uczestnik miał przebrać się za owoc lub za warzywo. W e-mailu do kolegi z Włoch:

- wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy
- napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu
- opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu
- poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu.

Ciao Davide,

come va? Sai, io e i miei compagni di classe abbiamo organizzato a scuola il ballo in maschera. I partecipanti dovevano travestirsi da frutta o verdura.

- **wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy**

7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jeden powód/cel uzasadniający wybór kostiumów owoców lub warzyw. Powód/cel może dotyczyć na przykład:

- intencji, preferencji, zainteresowań, upodobań organizatorów balu / zdającego (chęci lub potrzeby zwrócenia uwagi na zdrowe odżywianie się, zadbania o zdrowie / samopoczucie itp.), np. *In questo modo volevamo promuovere la sana alimentazione.* („odniósł się”) / *Abbiamo proposto questi costumi perché crediamo che bisogna mangiare frutta e verdura.* („odniósł się”)
- okoliczności, osób, wydarzeń, które miały wpływ na podjęcie przez organizatorów balu / zdającego tej decyzji, np. *Con questi costumi volevamo esprimere il nostro appoggio per le iniziative di un blogger vegetariano.* („odniósł się i rozwinął”)

Akceptuje się wypowiedź, w której jako powód zdający podaje chęć stworzenia atmosfery sprzyjającej dobrej zabawie, np. *Abbiamo scelto questi costumi perché volevamo divertirvi.* („odniósł się”)

Realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, jeżeli zdający:

- nawiązuje do tematyki owoców i/lub warzyw, ale z kontekstu nie wynika jasno, że był to powód wyboru właśnie takich kostiumów / zorganizowania balu o tej tematyce, np. [I partecipanti dovevano travestirsi da frutta o verdura.] *Ci piace mangiare la frutta.* (O→N) / *Era la Giornata dell'Ecologia / della Natura / della Salute.* (O→N), ALE *Abbiamo organizzato questo ballo perché ci piace mangiare la frutta.* („odniósł się”)
- przedstawia powód wyboru kostiumów / zorganizowania balu, który nie ma związku z tematyką owoców i/lub warzyw, np. [I partecipanti dovevano travestirsi da frutta o verdura.] *Lo abbiamo proposto in occasione della Giornata dell'Insegnante.* (O→N), ALE [I partecipanti dovevano travestirsi da frutta o verdura.] *Era la Giornata dell'Insegnante.* („nie odniósł się”)

Jako rozwinięcie tego podpunktu polecenia traktuje się zwroty takie jak *essere contenti / felici/soddisfatti, essere fantastico/speciale*, określające uczucia / emocje / stosunek

piszącego do balu, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli podaje powód/cel wyboru kostiumów owoców lub warzyw, np. *Tutti ci siamo travestiti da frutta o verdura. È stato fantastico.* („nie odniósł się”), ALE *Tutti ci siamo travestiti da frutta o verdura. I nostri genitori ci hanno suggerito questa idea geniale. È stato fantastico.* („odniósł się i rozwinął”)

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Abbiamo organizzato il ballo di sera. È stata una bell'idea.	Come ogni anno, nella nostra scuola è stato organizzato il Festival della Natura. (R→O) In questo modo volevamo promuovere le regole di una vita sana.	Abbiamo avuto quest'idea perché durante la lezione di biologia avevamo preparato un progetto sulle proprietà di frutta e verdura. Non volevamo organizzare un'altra festa noiosa con i soliti costumi da Batman o Superman. Volevamo qualcosa di diverso.

- napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu

5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do wsparcia lub pomocy nauczycieli w organizacji balu przebierańców. Pomoc lub wsparcie nauczycieli mogły polegać na udostępnieniu sali, wystąpieniu o zgodę na organizację balu do dyrekcji szkoły, pomocy w zdobyciu funduszy na zakup materiałów potrzebnych do wykonania dekoracji i/lub strojów itp., na przykład: *I professori ci hanno dato il permesso di decorare le aule di pomeriggio.* („odniósł się”) / *Insieme ai professori abbiamo preparato le domande per il concorso sulla sana alimentazione.* („odniósł się i rozwinął”)

Akceptowana jest wypowiedź, w której zdający:

- odnosi się do jednego nauczyciela, który pomógł uczniom w realizacji ich projektu, lub informuje o działaniach dyrekcji szkoły w tym zakresie, np. *La preside si è occupata dei premi.* („odniósł się”) / *La nostra prof di biologia ha cucito due costumi originali: da pomodoro e da carota.* („odniósł się i rozwinął”)
- informuje o oczekiwaniach uczniów wobec nauczycieli w kwestii organizacji balu, np. *Non avevamo idea su come fare i nostri costumi e per questo motivo abbiamo chiesto aiuto a uno degli insegnanti.* („odniósł się”)

Jeżeli zdający informuje, w jaki sposób inne osoby (nie nauczyciele) pomogły w organizacji balu, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Mia madre ha preparato una torta di mele.* (O→N)

Nie jest akceptowana jako realizacja tego podpunktu polecenia wypowiedź, w której zdający:

- opisuje emocje nauczycieli na wiadomość o planach zorganizowania balu, np. *I professori erano molto sorpresi quando hanno saputo della nostra idea di organizzare questo tipo di ballo.*

- przedstawia opinię nauczycieli dotyczącą organizacji balu, np. *Secondo alcuni insegnanti questo ballo era una cosa poco seria.*
- przedstawia opinie/emocje uczniów (w tym swoje) dotyczące pomocy udzielonej przez nauczycieli w organizacji balu, np. *Ero molto grato ai nostri insegnanti per il loro aiuto nell'organizzazione del ballo.*

Taka realizacja tego podpunktu polecenia może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający informuje, jakiego konkretnego wsparcia lub jakiej pomocy udzielili nauczyciele w organizacji balu, np. *Ai nostri insegnanti è piaciuta molto l'idea di fare il ballo in maschera e ci hanno permesso di preparare i costumi in classe.* („odniósł się i rozwinął”)

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Il preside e tutti i prof ci hanno aiutato tanto a organizzare il ballo. Tutti gli insegnanti hanno ammirato i nostri costumi.	I nostri genitori ci hanno comprato carta e colori per preparare le decorazioni della palestra. (R→O) Abbiamo preparato il programma del ballo con la nostra professoressa di letteratura.	Grazie all'insegnante di italiano abbiamo noleggiato in un teatro dei bellissimi costumi. Il professor Nowak ci ha prestato la sua caffettiera, così potevamo offrire del caffè ai partecipanti del ballo.

- **opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu**

5.1) Zdający opisuje ludzi, przedmioty [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jedną cechę kostiumu, w którym wystąpił na balu. Opis kostiumu może dotyczyć na przykład:

- kolorystyki, np. *Per il ballo mi sono vestito con una tuta verde e un cappello giallo.* („odniósł się”)
- materiału, z którego został wykonany, np. *Ho deciso di preparare il mio costume di cartone.* („odniósł się”)
- fasonu, np. *Mi sono messa un vestito lungo a maniche corte con dei disegni di cipolla.* („odniósł się i rozwinął”)
- akcesoriów, np. *Mi sono messo una maschera da zucca.* („odniósł się”)

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający podaje wyłącznie nazwę owocu lub warzywa, za które był przebrany, np. *Mi sono travestita da mela.* („odniósł się”)

Realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, jeżeli zdający opisuje kostium, w którym wystąpił na balu ktoś inny niż on sam. Taka realizacja tego podpunktu polecenia może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli opisuje swój kostium, np. *Una delle mie compagne si è vestita di verde e teneva in mano una borsa rossa a forma di pomodoro.* (R→O), ALE *La mia amica era una bellissima carota, io invece ero una mela.* („odniósł się i rozwinął”)

Opinia zdającego lub opinia innych osób o kostiumie piszącego nie jest realizacją tego podpunktu polecenia. Taka informacja może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli opisuje swój kostium, np. *Ai miei amici è piaciuto molto il mio costume.* („nie odniósł się”) / *Credo che il mio costume era ideale per il ballo.* („nie odniósł się”), ALE *Credo che il mio costume era ideale per il ballo. Mi sono messo la maschera con motivi di pere.* („odniósł się i rozwinął”)

Nie jest akceptowana jako realizacja tego podpunktu polecenia wypowiedź, w której zdający:

- podaje wyłącznie nazwę/nazwy części garderoby, np. *Mi sono messa un berretto, una gonna e un maglione.* („nie odniósł się”)
- informuje wyłącznie o tym, że przebrał się za owoc lub za warzywo, i nie podaje jego konkretnej nazwy ani go nie opisuje, np. *Mi sono travestito da verdura.* („nie odniósł się”)
- opisuje swój strój w sposób jednoznacznie wykluczający możliwość, że jest to strój owocu lub warzywa, np. *Nel mio costume sembravo un pirata ideale.* („nie odniósł się”)

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Mi sono travestito da Batman.	Mi sono fatto una corona di foglie.	Mi sono fatto una corona di foglie di carta.
Secondo me il mio costume era il migliore di tutti.	Sulla camicia avevo il disegno di una mela.	Sulla camicia avevo il disegno di una grande mela.

- **poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu**

5.7) Zdający przedstawia [...] wady różnych rozwiązań [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający informuje przynajmniej o jednym aspekcie organizacji balu, który mu się nie spodobał. Z treści pracy musi wynikać, że piszący ma negatywny stosunek do opisywanych czynności/zdarzeń/sytuacji, np. *Non c'era abbastanza posto per cambiarci.* („odniósł się”)

Zdający może wyrazić swoją krytykę, odnosząc się do takich kwestii, jak na przykład:

- miejsce/czas zorganizowania balu, np. *Per me era meglio organizzare il ballo fuori della scuola.* („odniósł się”)
- przygotowanie balu, np. *Peccato che non tutti abbiano partecipato ai preparativi per il ballo.* („odniósł się”)
- atmosfera, muzyka, atrakcje, np. *Il DJ ha suonato solo il rap e questo tipo di musica non mi piace.* („odniósł się”) / *Nessuno riusciva a rilassarsi perché abbiamo organizzato il ballo di domenica e il giorno dopo avevamo la prova scritta di matematica.* („odniósł się i rozwinął”)
- dekoracje/wystrój, np. *La sala non era decorata per niente.* („odniósł się”) / *Mancavano i palloncini.* („odniósł się”)
- jedzenie/napoje, np. *La festa non mi è piaciuta perché avevamo dimenticato di comprare qualcosa da mangiare.* („odniósł się”) / *C'erano soltanto patatine.* („odniósł się”)

- aspekty organizacyjne, np. *Il ballo è finito troppo presto ed eravamo delusi.* („odniósł się“)
- zachowanie/postawa uczestników balu, np. *Purtroppo molti partecipanti non si sono travestiti.* („odniósł się“)

Zdający nie musi używać w pracy sformułowania *non mi è piaciuto/a*. Zdający może wyrazić swój negatywny stosunek do organizacji balu za pomocą wyrazów/zwrotów/wyrażeń, które na przykład:

- wskazują na niezadowolenie, rozczarowanie, złość, smutek, brak zainteresowania, np. *non essere contenti, essere tristi/delusi, odiare, dispiacere, dare fastidio, disturbare, purtroppo, che peccato, sfortunatamente, il problema era che,* np. *Sfortunatamente non siamo riusciti a invitare la nostra band preferita.* („odniósł się i rozwinął“)
- określają niedosyt czegoś lub przesyt czegoś, np. *c’era troppo / troppo poco, non c’era (abbastanza),* np. *Al ballo c’erano troppe persone.* („odniósł się“)
- wskazują na negatywne sytuacje lub cechy czegoś, np. *La musica era orribile.* („odniósł się“) / *I tavoli erano sporchi.* („odniósł się“)

Informacje dotyczące wrażeń, emocji oraz wyrażenia określające stosunek piszącego do organizacji balu mogą być traktowane jako rozwinięcie tego podpunktu polecenia, **pod warunkiem** że stanowią wzmocnienie już wyrażonego niezadowolenia, np. *Il nostro DJ non si intendeva di musica moderna.* („odniósł się“), ALE *Purtroppo il nostro DJ non si intendeva di musica moderna.* („odniósł się i rozwinął“)

Jeżeli z kontekstu jasno nie wynika, że zdający był niezadowolony / rozczarowany organizacją balu, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Al ballo hanno partecipato soltanto gli studenti del nostro liceo.* (O→N), ALE *Al ballo hanno partecipato soltanto gli studenti del nostro liceo e per questo non ho potuto invitare la mia ragazza che voleva tanto parteciparci.* („odniósł się i rozwinął“)

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>Il ballo non mi è piaciuto.</p> <p>La festa è durata due ore. (O→N)</p>	<p>Nessuno voleva aiutarci a pulire dopo il ballo.</p> <p>Mi ha dato fastidio che era venuta troppa gente.</p>	<p>Mi sono annoiato tutta la sera perché nessuno dei partecipanti voleva prendere parte al concorso per il migliore costume.</p> <p>Mi ha dato fastidio che era venuta troppa gente e non mi sono divertito.</p>

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniem/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów z polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2022/23 na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem “precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *mily*, *interessujący*, *fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	<ul style="list-style-type: none"> • brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (gzać) w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było goraco.</u>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane “pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *qc*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach pod warunkiem, że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *gruppo*, *rivista*, np. *il film “M jak miłość”*, *la rivista “Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ho letto Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *a casa* (2 wyrazy), *nella nostra scuola* (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *e-mail*
 - formy skrócone, np. *c'è*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 wyraz, *XX sec.* = 2 wyrazy.
4. Podpis *XYZ* nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „buźki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *lo porto biate scarpe*. – 4 wyrazy.